

frisindede Momenter i det Forslag, den har fremsat, Forslag, udgaede fra frisindede Synspunkter. Men de ere blandede sammen med ensidige Lærersynspunkter i en Grad, som har stødt mig fra første Færd, og som vi snuble over, saa snart vi læse Forslaget igennem.

Under disse Forhold har det været en meget vanskelig Opgave for den højtærede Minister at tilvejebringe noget, som kunde faa Folketingets og Rigsdagens Tilslutning. Det skal jeg indrømme. Det maa have været et brydsomt Arbejde at skrive dette Lovforslag, og naar den højtærede Minister er sluppen saa godt derfra, som han i Virkeligheden er, fortjener det Anerkendelse og faar ogsaa min fulde Anerkendelse. Jeg vil ikke gentage, hvad det ærede Medlem fra Bjerre (Jørgen Jensen) sagde i Gaar om Lovforslagets gode Sider, men jeg kan henholde mig til det, han udtalte derom, i det allervæsentligste, saa godt som i alt. Jeg er glad ved den mere frisindede Skolekommission, som vi nu faa, i Sammenligning med den, vi have, og navnlig er jeg glad over, at Skolekommissionen skal fremgaa af direkte Valg. Jeg er her i fuldstændig Mod-sætning til det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (H. L. Møller). Jeg mener, at det er en Vinding, at Skolekommissionen fremgaa af direkte Valg. Det vil øge Interessen for Skolevæsenet. Om man skal kæde et Nævn sammen dermed, er jeg ikke saa sikker paa, jeg ved ikke, om vi ikke hellere skulde gøre Skolekommissionen en Smule større. Dette Nævn kan have sine uheldige Sider, men jeg skal dog ikke angribe det stærkt, for gode Sider kan det ogsaa have, det er jeg ikke blind for.

Jeg skal heller ikke gaa stærkt ind paa de i Lovforslaget indeholdte Bestemmelser, som regulere Tilsynet og slaa fast, at f. Eks. Tilsynet med, at Børnene ikke forsømme Skolen, føres af Skolekommissionen. Det er ubetinget et Fremskridt. Det samme gælder de Bestemmelser, der ere indførte om Bøderne. En af de væsentligste Bestemmelser, som ogsaa det ærede Medlem fra Bjerre nævnde, om end mere i Forbigaaende, er Bestemmelsen om Tilsynet med de private Skoler. I denne Del af Forslaget er der et Fremskridt, som jeg er overordentlig glad ved, nemlig, at der skelnes skarpt mellem de Skoler, hvor en Kreds af Forældre har den fuldstændige Ledelse og antager Lærerne, har hele det økonomiske Ansvar o. s. v. og dem, der oprettes af en Enkeltmand. De

første har man stillet saa frit, som jeg synes, man overhovedet kan forlange. Det er en Anerkendelse af Friskolen, som jeg er overordentlig glad ved, og navnlig glad ved, fordi den er kommen fra Lærerkredse eller dog fra en Kommission, som i udpræget Grad repræsenterede Lærerne. At denne Anerkendelse er bibeholdt af Ministeren, er en Selvfølge, og jeg er klar over, at hans Syn paa denne Sag ikke afviger ret meget fra mit eller vistnok slet ikke. At Tilsynet er et andet med Hensyn til de private Skoler, som en enkelt Mand er Bærer af, og som muligvis have forskellige mindre tiltalende Grunde for deres Oprettelse, er jeg ogsaa glad ved, det kan jeg fuldstændig tiltræde.

Der er imidlertid ogsaa i Lovforslaget Bestemmelser, som jeg ikke kan være glad ved, og som jeg maa tage Afstand fra. Det, jeg i saa Henseende først støder paa — jeg taler kun om det væsentlige, det mindre væsentlige kan et Udvalg altid finde ud af —, er Afskedigelsesparagraffen. Vi have i Lønningsloven af 1908 faaet en Bestemmelse ind angaaende Lærernes Afskedigelse, for saa vidt Afskedigelsen ikke hidrører fra saadanne Grunde, at den kan foretages ad administrativ Vej, men jeg skal ikke omtale dette Forhold, fordi jeg antager, at det vil blive omtalt af det ærede Medlem fra Skelskør (R. Andersen), som i 1908 udfoldede et stort Arbejde netop for at faa indsat en Paragraf i Loven, som satte de kommunale Myndigheder i Stand til under visse Forhold at faa en uheldig Lærer fjernet. Kommissionen har villet skærpe Fordringerne til at faa en saadan Lærer fjernet, og jeg antager som sagt, at det ærede Medlem fra Skelskør vil omtale det. Der er kun et lille Forhold, jeg vil gøre opmærksom paa, og som er kædet til Nævnet. Det er overhovedet efter Forslaget tvivlsomt, synes det mig, om man kan faa afskediget en Lærer, hvor der ikke er et Skolenævn. Ganske vist kan Skolekommissionen, hvor der intet Nævn er, bringe Sagen frem til Overvejelse, men det synes, som om et Nævn er en nødvendig Betingelse for at faa Afskedigelsen foretaget. Det skal jeg kun pege paa. Er det saadan, vil det kunne rettes, og maaske har jeg her ikke læst Lovforslaget nøjagtigt nok.

Der er imidlertid en anden Bestemmelse vedrørende dette Nævn, som jeg lige vil pege paa, for saa tror jeg nok, den kommer ud af Verden. Ministeriet kan, naar der foreligger en Indstilling om Afskedigelse af en Lærer, selvfølgelig tage Indstillingen til